

[Svend Haugaard.]

kunder for os. Vi er enige i, at hvis England tilslutter sig fællesmarkedet, vil det økonomisk være udelukket, at vi kan stå udenfor, ikke mindst — og det må vi jo forudsætte — hvis EFTA dermed bliver opløst. Derfor fastholder vi vor tilslutning til den tidligere beslutning.

Det er også rigtigt, at markedsforholdene er så afgørende, at vi ikke kan lade dem hvile, fordi der har vist sig træghed fra fællesmarkedets side. Vi må for det første fastholde vore muligheder i EEC, og vi må ikke mindst, også folkeretligt, fastholde vor langtidsaftale om kvægekspporten. Vi må endvidere se på de forbedrede muligheder, der kan være inden for EFTA for ikke mindst liberaliseringen på landbrugsområdet, på de nordiske muligheder og de oversøiske muligheder. Men det er også vigtigt, at vi passer på i ventetiden ikke at uddybe kløften mellem EFTA og EEC, men tværtimod prøver på en tilnærmelse både i vore handelsbestemmelser og med hensyn til vor lovgivning i øvrigt og ved løbende at holde os i kontakt på så mange områder, som det er muligt at gøre det.

Men der må også være samarbejdsmuligheder ud over de handelspolitiske. Der er peget på spørgsmålet om samarbejde om forskningen. Jeg kan nævne teknologi, atomenergi, aftaler om produktion og industrielt samarbejde, aftaler om valutamæssige og konjunkturpolitiske spørgsmål og forskelligt andet. Jeg tror, det vil være afgørende; om vi opretholder konsultationer på disse områder. Det vil være en fordel for de enkelte emner, men måske kan man også derigennem få det til at føre noget mere med sig.

Ved Londonmødet gik Danmark, Norge og England meget stærkt imod de særlige handelsarrangementer mellem EEC og enkeltlandene. Jeg er enig i denne modstand, specielt fordi man herved kan løbe den risiko at svække EFTA, og hvad vi fremfor alt ikke må gøre, er at løbe risikoen for at svække EFTA, før vi har noget andet og bedre at sætte i stedet.

Jeg forstår også, at der i den danske motivering ligger, at man har været ængstelig for at blive hængende i særarrangementer; så man ikke når frem til den større løsning, og jeg kan helt godt tage denne

motivering. Jeg formoder dog, det skal forstås sådan, at hvis der kan blive muligheder for en bredere ordning mellem EFTA og EEC med frihandelsområde for industrivarer, suppleret op med særlige landbrugsaftaler er man ikke uinteresseret.

Det radikale venstre hilser med meget stor tilfredshed den store nordiske enighed i den markedspolitiske målsætning. Vi vil lægge meget stærk vægt på, at den ikke blot gælder 3 eller 4 lande, men at også Island kommer med ind i billedet. Vi mener, at Norden så afgjort må stile efter at nå en fælles handelspolitik, og at der lige så oplagt må søges frem imod en nordisk toldunion, ikke blot som en praktisk foranstaltning indadtil og udadtil, men også som en videregående mulighed for nordisk samhörighed og for styrkelse af nordisk anseelse uden for det nordiske område, for herved får vi en bedre udgangsposition til forhandling om et større markedsområde.

Vi er klar over, at der er en lang række praktiske vanskeligheder, som skal klares. Det kunne måske være fristende at foreslå, at man i stedet for at fordybe sig på forhånd meget stærkt i de praktiske detaljvanskeligheder, prøvede at nå frem til en principbeslutning og kiggede på det andet bagefter. Det er strandet før, og der har været meget store vanskeligheder før. Jeg tror, det var nordmanden Fridtjof Nansen, der sagde det sådan:

„Hvis en sag er mulig, så er den gjort. Hvis en sag er umulig, så skal den dog gøres.“

Denne sag her synes i hvert fald ikke helt umulig; og vi skulle altså være halvt på vej.

Samlet er Norden en handelspolitisk stormagt; alene står vi svagt. Det radikale venstre kan helhjertet gå ind for regeringens udspil på dette område, som vi finder meget betydningsfuldt.

Fra dansk side må vi naturligvis have landbrugsvarerne i tankerne, når vi diskuterer en liberalisering af den nordiske samhandel; det er helt nødvendigt, hvis vi skal få det til at gå tilfredsstillende. Hidtil har dette været vor største svaghed både inden for det nordiske område og inden for EFTA-området. Men vi forstår på den anden side, at der er problemer for andre lande, specielt for Norge. I Norge har man